

on će pratiti «antologiju zla» svojih ostrvljenih sunarodnika.

Vrijednost ovog romana je upravo u detaljima, u spomenutoj antologiji zla (Isaković), u nevjerovatnim, naizgled fantazmagoričnim, ali – o, naš veliki Bože – istinitim inventivnim izumima klanja, ubijanja i mučenja.

Pisan u novinarskoj poetičkoj «ogoljelosti», jasan, jezgrovit, jednostavno komponiran, ovaj roman je jedno od najboljih književnoumjetničkih ostvarenja ukupne bh. antiratne savremene književnosti.

Dž. Latić

m

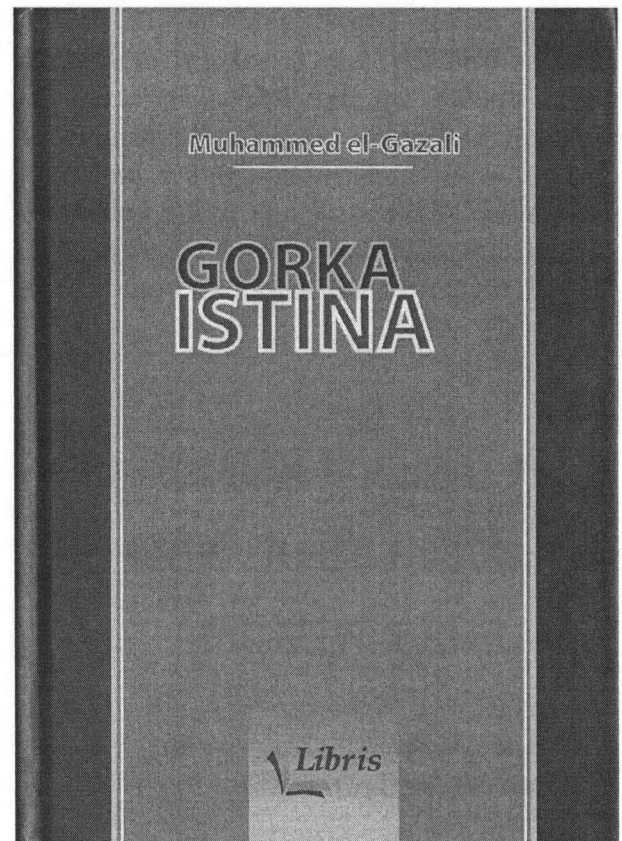
Gorka istina

Muhammed el-Gazali, *Gorka istina*, prijevod mr. Osman Kozlić, (Libris, Sarajevo 2003.), 209 str.

Zbirka kratkih novinskih komentara *Gorka istina* izuzetno je lahko, čitljivo i poučno štivo. Ono svoju vrijednost crpi iz veličine i autoriteta svoga autora, rahmetli Muhammeda el-Gazalija, egipatskog islamskog mislioca, komentatora Kur'ana i govornika, koji se u ovoj knjizi predstavlja kao društveni kritičar, te iz aktuelnosti odabраниh tema. Dodatna vrijednost knjige je ljepota stila, brojne metafore i poređenja ("Arap bez islama su kao sijalica bez struje.") i britkost jezika po čemu je autor bio naširoko poznat. Sreća je da je prevodilac vrlo uspješno tako zahtjevan tekst pretočio u bosanski jezik. Zbog svega navedenog ova se zbirka čita u jednom dahu.

Tekstovi koji čine knjigu nastali su uglavnom osamdesetih godina prošlog stoljeća, ali su osim nekolicine njih (npr. o ateizmu marksizma) i danas podjednako aktuelni (npr. o kulturnom imperijalizmu, muslimanskoj ravnodušnosti itd.). Štaviše neki su skoro proročanski, kao, naprimjer, onaj o licemjernosti rata protiv terorizma koji za stvarni cilj ima i muslimanske borbe za slobodu u Palestini, Filipinima i drugim mjestima.

Nećemo pogriješiti ako kažemo da autor ujedno i žali i ismijava "službenu" ulemu koja trguje vjerom, koja proizvodnju i točenje alkohola smatra nacionalnim interesom, "islamske mislioce" koji tumače islam a da nikad na sedždu nisu "pali", za koje je nekonzumiranje alkohola

ekstremizam a oblačenje hidžaba i primjena Šerijata nazadovanje. U ovim komentarima vrlo loše su prošli i grubi i bezosjećajni misionari i tričavi muslimani, koji bi da u svakom pitanju dokažu kako su oni u pravu, zabludjeni aktivisti koji osnivaju islamske organizacije da bi se mogli hvaliti titulama direktora i dijeliti si honorare, ali i licemjerni sekularistički pisci i mislioci i arapske diktatorske vlasti.

U potpunom skladu sa naslovom autor ni najmanje ne šteti ni svoj narod niti mu podilazi. On snažno kritikuje ravnodušnost i pogrešna shvatanja muslimanskih naroda koji radije uče kišnu dovu nego da pruže ruku i dohvate čašu vode koja je ispred njih. On se ne može načuditi

svom egipatskom narodu koji masovno izlazi na ulice Kaira da pozdravi bivšeg američkog predsjednika Niksona, koji je javno priznao da je razmišljao o bacanju atomske bombe na Kairo nakon pobjede egipatske vojske u Oktobarskom ratu protiv Izraela 1973. Osuđuje i pretvaranje mjeseca ramazana u mjesec besposličarskih sijela, prejedanja i nerada.

Zaslужeni dio kritike pripao je medijima koji vode rat protiv islama, muslimanskim muškim šovinistima, koji bi ženu pustili da na svjetlo dana izađe samo tri puta: kad se rodi, kad iz roditeljske prelazi u muževu kuću i kad je iz kuće ponesu u mezar, zatim neokolonijalističkom, dvoličnom i rasističkom Zapadu, koji promovira "slobodu moralnog propadanja" svugdje i demokratiju svugdje osim u muslimanskom svijetu, koji više brine o prekomjernom lovu libanskih ptica nego ubijanju tamošnjih ljudi, kao i uzurpatorskoj izraelskoj državi, arapskom sekularističkom nacionalizmu koji arapskim narodima nikakva hajra nije donio.

Pod udar autorovog kritičkog pera došli su i brojni papski pohodi u Afriku u svrhu "zaustavljanja islamskog prodora sa sjevera" te proklamovani cilj kršćanskih misionara da muslimane odvoje od islama, makar nikad ne prešli na kršćanstvo. Rahmetli El-Gazali pod kritičku lupu stavlja i odnos muslimana spram njihovoga naslijeđa iz koga "zapostavljaju ono što treba aktualizirati, a aktualiziraju ono što treba zaobići, apostrofirajući pri tome ona pitanja koja proizvode njihovu razjedinjenost", njihovu mezhebsku pristrasnost i mješovite brakove muslimana sa nemuslimankama, koji su na Zapadu vrlo često siguran put u njihovu deislamizaciju i gubljenje identiteta.

U vremenu sveopće kurtoazije, koja vrlo često prelazi granicu podilaženja vlastima, Zapadu, eliti i narodu, hrabri kritički glas poput autorovog od posebnog je značaja i zato ga našem čitaocu toplo preporučujem.

Ahmet Alibašić

m

Veliki projekat Gazijine biblioteke privodi se kraju

Mustafa Jahić, obrada. *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu.* (London, Al-Furqan Islamic Heritage Foundation i Sarajevo, Rijaset IZ u BiH, 2003.), tom 12, str. XXI+591+9.

Nedavno se iz štampe pojavio i 12. svezak *Kataloga Gazi Husrev-begove biblioteke* u obradi mr. Mustafe Jahića, direktora Biblioteke. Svezak obrađuje 379 rukopisa na četiri jezika koji tretiraju neobičan skup tema: medicinu, farmaciju, veterinu, matematiku, astronomiju, astrologiju, mineralogiju i alhemiju. Tu su i rukopisi o tajanstvenoj moći slova i brojeva, Božijim imenima i Kur'anu, proricanju budućnosti, magiji, bajanju, zapisivanju i magiji kvadrata. Ovaj svezak je stoga po svojoj tematici interesantan historičarima,

